

BÁO CÁO

**Tổng kết 20 năm thực hiện Nghị quyết số 13-NQ/TW ngày 18/3/2002,
Hội nghị lần thứ 5, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX
về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể**

Kính gửi:

- Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Tĩnh;
- Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Hà Tĩnh.

Thực hiện Văn bản số 5453/UBND-NL₂ ngày 19/8/2021 của UBND tỉnh về việc triển khai Kế hoạch số 40-KH/TU ngày 12/8/2021 của Tỉnh ủy.

Ủy ban nhân dân huyện Nghi Xuân báo cáo một số nội dung như sau:

PHẦN I

**TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN
NGHỊ QUYẾT SỐ 13-NQ/TW**

I. Công tác tuyên truyền, học tập, quán triệt thực hiện Nghị quyết

Sau khi Nghị quyết số 13-NQ/TW ngày 18/3/2002 của Hội nghị lần thứ 5, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể có hiệu lực, Huyện ủy Nghi Xuân đã tổ chức phổ biến, quán triệt nội dung tinh thần Nghị quyết trong Ban Chấp hành Đảng bộ, cán bộ chủ chốt của các phòng, ban, ngành, đoàn thể cấp huyện, cấp ủy, chính quyền cơ sở.

Đảng ủy cơ sở đã tổ chức quán triệt, tuyên truyền sâu rộng đến cán bộ, đảng viên và nhân dân về các nội dung Nghị quyết và các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về phát triển kinh tế tập thể thông qua nhiều hình thức như: Tổ chức hội nghị học tập, quán triệt, tập huấn, tổ chức cuộc thi tìm hiểu Luật Hợp tác xã, cuộc thi tìm hiểu các mô hình HTX kiểu mới, tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, hệ thống truyền thanh cơ sở...

II. Công tác triển khai thực hiện Nghị quyết

Đồng thời với việc tổ chức phổ biến, quán triệt các nội dung tinh thần Nghị quyết số 13-NQ/TW ngày 18/3/2002, Huyện ủy Nghi Xuân đã thành lập, kiện toàn Ban Chỉ đạo đổi mới và phát triển kinh tế tập thể do đồng chí Phó Bí thư thường trực Huyện ủy làm Trưởng ban, Phó Chủ tịch UBND huyện phụ trách lĩnh vực kinh tế làm Phó Trưởng ban, thành viên Ban chỉ đạo là trưởng các đạo các phòng, ban, ngành cấp huyện, cơ quan thường trực là Phòng Tài chính - Kế hoạch (Quyết định số 163 - QĐ/HU ngày 25/3/2021 của Huyện ủy Nghi Xuân).

Thời gian qua HĐND, UBND huyện đã ban hành nhiều chính sách hỗ trợ cho HTX gắn với xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trên địa bàn, cụ thể: Nghị quyết số 02/2016/NQ-HĐND ngày 01/7/2016 của HĐND huyện Quy định một số chính sách khuyến khích phát triển nông nghiệp, nông thôn gắn với xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trên địa bàn huyện giai đoạn 2016 - 2018; Quyết định số 555/QĐ-UBND ngày 09/3/2017 của UBND huyện ban hành Quy định hướng dẫn thực hiện Nghị quyết số 02/2016/NQ-HĐND ngày 01/7/2016 của HĐND huyện Quy định một số chính sách khuyến khích phát triển nông nghiệp, nông thôn gắn với xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trên địa bàn huyện giai đoạn 2016 - 2018; Nghị quyết số 49/2018/NQ-HĐND ngày 19/12/2018 của Hội đồng nhân dân huyện quy định một số chính sách khuyến khích phát triển nông nghiệp, nông thôn gắn với xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trên địa bàn huyện giai đoạn 2019-2020; Quyết định số 9314/QĐ-UBND ngày 28/12/2018 của UBND huyện về việc quy định hướng dẫn trình tự, hồ sơ thủ tục thực hiện chính sách khuyến khích phát triển nông nghiệp, nông thôn và cơ chế xây dựng nông thôn mới, đô thị Hà Tĩnh giai đoạn 2019 - 2020 theo Nghị quyết số 49/2018/NQ-HĐND ngày 19/12/2018 của Hội đồng nhân dân huyện; Nghị quyết số 137/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của Hội đồng nhân dân huyện về việc thông qua Đề án phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn và chính sách bảo vệ môi trường giai đoạn 2021-2023 (gọi tắt là Nghị quyết số 137/NQ-HĐND của HĐND huyện); Quyết định số 1190/QĐ-UBND ngày 30/3/2021 của UBND huyện về việc Hướng dẫn thực hiện Nghị quyết 137/QĐ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện về việc thông qua Đề án phân loại rác sinh hoạt, xử lý rác hữu cơ tại nguồn và chính sách về bảo vệ môi trường giai đoạn 2021-2023.

PHẦN II

KẾT QUẢ THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 13-NQ/TW

VÀ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ GIAI ĐOẠN 2001 - 2021

I. Kết quả thực hiện Nghị quyết số 13-NQ/TW

1. Về thống nhất nhận thức trong quan điểm phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã

Phát triển kinh tế tập thể trong đó phát triển hợp tác xã (HTX) là một trong những chủ trương của Đảng và nhà nước ta. Thông qua hình thức tổ chức HTX là nền tảng cơ bản để thay đổi phương thức sản xuất, nâng cao năng suất nhằm nâng cao thu nhập cho người dân; huy động các nguồn lực thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu và phát triển kinh tế. Đồng thời, HTX đóng vai trò điều hành sản xuất, kinh doanh, tìm kiếm thị trường đầu ra, tiêu thụ sản phẩm cho các thành viên và nông dân.

Sau khi Nghị quyết số 13-NQ/TW được ban hành, cùng với các văn bản cụ thể hóa của tỉnh, huyện, các cấp, các ngành; cán bộ, đảng viên và nhân dân đã nhận thức sâu sắc tầm quan trọng, vai trò, vị trí của KTTT trong giai đoạn hiện nay. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo ngày càng được tăng cường góp phần khuyến khích, hỗ trợ, tạo điều kiện củng cố, đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã để loại hình kinh tế này ngày càng có nhiều đóng góp quan trọng vào thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, giữ gìn an ninh chính trị và đảm bảo an sinh xã hội.

2. Về xác lập môi trường thể chế và tâm lý xã hội thuận lợi cho kinh tế tập thể, hợp tác xã phát triển:

Sau khi Nghị quyết được ban hành, môi trường thể chế để kinh tế tập thể, hợp tác xã phát triển đã từng bước được hoàn thiện, nhiều văn bản quy phạm pháp luật về kinh tế tập thể, hợp tác xã đã được sửa đổi, bổ sung và ban hành mới, trong đó có Luật Hợp tác xã năm 2003, Luật Hợp tác xã năm 2012 và nhiều Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành. Khi các văn bản của Đảng và Nhà nước ban hành bám sát với tình hình thực tiễn và xu hướng phát triển của xã hội sẽ nhanh chóng đi vào cuộc sống và tạo nhận thức đúng đắn cho các tầng lớp nhân dân. Người dân có nhìn nhận khác về mô hình HTX kiểu mới, không còn những định kiến như mô hình HTX thời kỳ cũ. Điểm nổi bật trong việc xác lập thể chế và tâm lý xã hội đó là nhiều sinh viên trẻ tốt nghiệp đại học, cao đẳng có nguyện vọng về làm việc tại HTX, một số đứng ra thành lập HTX và tổ chức hoạt động một cách khoa học, bài bản.

3. Về triển khai thực hiện một số cơ chế, chính sách

a) Chính sách đào tạo nguồn nhân lực: Trong thời gian qua, công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý HTX đã được quan tâm, hỗ trợ, tạo điều kiện. Hàng năm, UBND huyện đã phối hợp với sở Kế hoạch và Đầu tư, Liên minh HTX và các sở, ngành liên quan tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ cán bộ quản lý, kiểm soát viên, kế toán và các thành viên HTX với nhiều nội dung bổ ích góp phần nâng cao năng lực quản lý, tình hình hoạt động của các HTX. Tuy nhiên, 8 tháng đầu năm 2021, do tình hình dịch bệnh Covid - 19 nên chưa tổ chức tập huấn được.

b) Chính sách đất đai: UBND huyện đã phối hợp với các sở, ngành cấp tỉnh quan tâm, tạo điều kiện hỗ trợ các HTX được thuê đất, giao đất, cấp GCN QSD đất để ổn định sản xuất lâu dài; tính đến nay trên địa bàn huyện Nghi Xuân có 16/44 HTX đang hoạt động được Nhà nước giao đất, cấp GCN QSD đất¹.

c) Chính sách tài chính tín dụng: Ngân sách tỉnh hỗ trợ 30% lãi suất vay của các tổ chức tín dụng theo quy định tại Nghị quyết số 32/2016/NQ-HĐND ngày 15/12/2016 và Nghị quyết số 123/2018/NQ-HĐND ngày 13/12/2018 của HĐND tỉnh, đến nay đã hỗ trợ được 136 triệu đồng cho 01 HTX².

d) Chính sách hỗ trợ về khoa học và công nghệ: Hàng năm, ngân sách tỉnh, huyện đều bố trí nguồn kinh phí thông qua chính sách nông nghiệp, nông thôn để hỗ trợ trực tiếp cho các THT, HTX trong việc ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật phục vụ phát triển sản xuất. Đến nay, đã thực hiện hỗ trợ cho 16 HTX, THT mua máy làm đất, máy gặt đập liên hợp với tổng số tiền: 3.107,6 triệu đồng.

đ) Chính sách hỗ trợ tiếp thị và mở rộng thị trường: UBND huyện đã kết nối, đăng ký cho các HTX tham gia các hội chợ thương mại trong và ngoài tỉnh; qua đó tạo môi trường thuận lợi cho việc quảng bá thương hiệu, sản phẩm hàng hóa từ nhà sản xuất đến người tiêu dùng, giúp các HTX mở rộng thị trường tiêu thụ, mở rộng sản xuất kinh doanh.

e) Chính sách đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng:

¹ HTX Thiên Phú, HTX Tân Phát, HTX Thái Minh Thùy (xã Cương Gián); HTX Dịch vụ nông nghiệp Cổ Đạm, HTX Hoa Nga HTX Châu Cường (xã Cổ Đạm); HTX An Tâm Farm, HTX Thương mại dịch vụ Hải Sơn (xã Xuân Hải); HTX Chăn nuôi tổng hợp Xuân Lĩnh (xã Xuân Lĩnh); HTX Nuôi trồng thủy sản và dịch vụ nông nghiệp xã Xuân Liên; HTX Sản xuất kinh doanh và Môi trường Hợp Lực (TT Tiên Điền); HTX Thương mại dịch vụ Xuân Đan, HTX Thương mại dịch vụ, xây dựng vừa và nhỏ Xuân Trường (xã Đan Trường); HTX dịch vụ môi trường Xuân Yên (xã Xuân Yên); HTX sản xuất và chế biến thủy sản xuất khẩu Xuân Thành, HTX sản xuất và chế biến hải sản xuất khẩu Hoàng Thông (xã Xuân Phổ)

² HTX Hoa Nga, xã Cổ Đạm

Ngân sách tỉnh đã hỗ trợ san lấp mặt bằng, đầu tư hạ tầng theo Quyết định số 07/2012/QĐ-UBND ngày 21/3/2012 của UBND tỉnh cho 08 HTX với số tiền 2.050 triệu đồng. Ngoài ra, Ngân sách Trung ương đã hỗ trợ cho 01 HTX với số tiền 1.600 triệu đồng để xây dựng kho bảo quản nông sản, đường vào kho, sân phơi nông sản³; 01 HTX với số tiền 650 triệu đồng để xây dựng kênh mương thủy lợi⁴.

g) Chính sách hỗ trợ thành lập mới HTX, THT

- Giai đoạn 2011 - 2014, hỗ trợ thành lập mới HTX theo Quyết định số 24/2011/QĐ-UBND ngày 09/8/2011 của UBND tỉnh, với mức 20 triệu đồng/HTX; có 08 HTX được hỗ trợ với số tiền 160 triệu đồng.

- Giai đoạn 2014 - 2016:

+ Hỗ trợ thành lập mới HTX, THT theo Nghị quyết số 90/2014/NQ-HĐND ngày 16/7/2014 của HĐND tỉnh, với mức 20 triệu đồng/HTX, 07 triệu đồng/THT; có 17 HTX được hỗ trợ với số tiền 340 triệu đồng, 05 THT được hỗ trợ với số tiền 35 triệu đồng.

+ Hỗ trợ thành lập mới HTX, THT theo Nghị quyết số 02/2016/NQ-HĐND ngày 01/7/2016 của HĐND huyện, với mức 10 triệu đồng/HTX, 07 triệu đồng/THT; có 12 HTX được hỗ trợ với số tiền 120 triệu đồng, 02 THT được hỗ trợ với số tiền 14 triệu đồng.

- Giai đoạn 2021 - 2023, huyện Nghi Xuân đã xây dựng và ban hành Nghị quyết số 135/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện, theo đó thành lập mới hoặc chuyển đổi lĩnh vực sản xuất, kinh doanh nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của hợp tác xã được hỗ trợ một lần với mức 30 triệu đồng/Hợp tác xã để nâng cấp cơ sở vật chất, mua sắm một số trang thiết bị cần thiết phục vụ hoạt động của Hợp tác xã. Hiện tại một số hợp tác xã đang triển khai thực hiện.

4. Về nâng cao vai trò quản lý của nhà nước

Khu vực KTTT, HTX huyện Nghi Xuân thời gian qua đã nhận được sự quan tâm của Ban chỉ đạo đổi mới và phát triển kinh tế tập thể tỉnh, lãnh đạo UBND tỉnh, các sở, ngành liên quan; lãnh đạo huyện, các phòng, ban, ngành, đoàn thể cấp huyện và cấp ủy, chính quyền địa phương.

Huyện ủy, HĐND, UBND, UBMTTQ huyện, các cấp ủy đảng, chính quyền cấp xã đã tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo củng cố, đổi mới, phát triển, nâng cao hiệu quả KTTT, coi đây là nhiệm vụ trọng tâm, thường xuyên.

³ HTX Nông nghiệp Thống nhất Xuân Lam

⁴ HTX Lam Sơn, xã Xuân Hồng

Ở mỗi cấp đều có phân công cán bộ theo dõi về KTTT, HTX. Ở huyện đã thành lập Ban Chỉ đạo đổi mới và phát triển kinh tế tập thể do đồng chí Phó Bí thư Thường trực Huyện ủy, Chủ tịch HĐND huyện làm Trưởng Ban chỉ đạo, đồng chí Phó Chủ tịch UBND huyện phụ trách khối kinh tế làm Phó trưởng Ban chỉ đạo, các thành viên ban chỉ đạo là trưởng các phòng, ban, ngành cấp huyện; cơ quan thường trực Ban chỉ đạo là phòng Tài chính - Kế hoạch.

Phòng Tài chính - Kế hoạch là cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện thực hiện chức năng nhiệm vụ tham mưu, giúp UBND huyện quản lý nhà nước về kinh tế tập thể, hợp tác xã (theo quy định tại Thông tư liên tịch số 21/2015/TTLT-BKHĐT-BNV ngày 11/12/2015 giữa Bộ Kế hoạch và Đầu tư và Bộ Nội vụ hướng dẫn chức năng nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của sở Kế hoạch và Đầu tư thuộc UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và phòng Tài chính - Kế hoạch thuộc UBND huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh); bố trí 02 cán bộ (01 lãnh đạo phòng và 01 chuyên viên) phụ trách lĩnh vực KTTT, HTX theo chế độ kiêm nhiệm.

5. Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân đối với phát triển KTTT, HTX

Phát triển KTTT một chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước, đây được xem là nhiệm vụ rất quan trọng của cả hệ thống chính trị. Vì vậy, cần có sự vào cuộc một cách toàn diện từ sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, công tác triển khai thực hiện nhiệm vụ của chính quyền các cấp, công tác tuyên truyền vận động của Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội và sự phối hợp nhịp nhàng, đồng bộ của các cơ quan liên quan trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội cũng đã phát huy được vai trò của tổ chức mình trong việc triển khai thực hiện Nghị quyết như: Tuyên truyền, vận động thành viên, hội viên xây dựng và phát triển các mô hình kinh tế; tham gia cùng với Đảng và Chính quyền triển khai các chủ trương, chính sách về phát triển KTTT đến hội viên, thành viên ở các cấp.

Với vai trò là cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo đổi mới và phát triển kinh tế tập thể của huyện, phòng Tài chính - Kế hoạch đã tham mưu UBND huyện nhiều văn bản triển khai công tác phát triển KTTT, HTX trên địa bàn.

II. Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã giai đoạn 2001-2021

1. Về tổ hợp tác

a) Đánh giá sự phát triển của loại hình tổ hợp tác:

Các tổ hợp tác trên địa bàn huyện ngày càng phát triển và đóng vai trò khá quan trọng đối với phát triển sản xuất, nâng cao đời sống của các hộ nông dân.

Tại thời điểm 31/12/2001, trên địa bàn huyện không có tổ hợp tác; dự kiến đến ngày 31/12/2021, toàn huyện có 143 THT (trong đó có 143 THT được thành lập có chứng thực của UBND cấp xã); cụ thể: có 139 THT lĩnh vực nông nghiệp, 02 THT lĩnh vực thương mại, 02 THT lĩnh vực môi trường. Tổng số thành viên THT: 920 người.

b) Về tính chất và trình độ phát triển của các THT:

Qua thực tế, hình thức THT đã thu hút được sự chú ý của nhiều hộ nông dân, mô hình này rất phù hợp với yêu cầu phát triển đa dạng ngành nghề trong nông nghiệp, nông thôn, phù hợp với từng cây trồng, vật nuôi, với từng ngành nghề và sản phẩm, là giải pháp tạo sinh kế phù hợp nhất cho người nông dân.

Các tổ hợp tác mới thành lập xuất phát từ nhu cầu thực tế của người dân, đều đăng ký chứng thực và phù hợp theo tinh thần Nghị định số 151/2007/NĐ-CP ngày 10/10/2007 và Nghị định số 77/2019/NĐ-CP ngày 10/10/2019 của Chính phủ; phù hợp với điều kiện, tình hình phát triển kinh tế của địa phương, đảm bảo nguyên tắc tự nguyện, cùng có lợi.

Nhiều tổ hợp tác thành lập mới hoạt động tương đối tốt, quản lý chặt chẽ từ khâu góp vốn đến hoạt động sản xuất kinh doanh, đây là tiền đề tốt để các tổ hợp tác dần phát triển lên thành HTX.

c) Tình hình và kết quả hoạt động của các THT, vai trò của THT:

- Dự kiến đến ngày 31/12/2021, doanh thu bình quân của một THT/năm: 550.000.000 đồng; lợi nhuận bình quân của một THT/năm: 85.000.000 đồng.

- Hoạt động của các THT cơ bản đáp ứng nhu cầu hỗ trợ, giúp đỡ lẫn nhau về kinh nghiệm sản xuất kinh doanh, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất kinh doanh, tương trợ nhau về vốn, tiêu thụ sản phẩm, tận dụng các nguồn lực nguyên liệu, vốn, lao động hiện có tại địa phương và tiếp cận hỗ trợ từ các cơ chế, chính sách của Đảng, Nhà nước; góp phần tạo việc làm, nâng cao thu nhập, đóng góp thiết thực vào phát triển kinh tế - xã hội, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, phát triển sản xuất hàng hóa và giảm nghèo bền vững tại địa phương.

- Một số mô hình tổ hợp tác hoạt động hiệu quả theo phương thức sản xuất gắn với chuỗi giá trị, ứng dụng công nghệ cao, có sản phẩm đạt tiêu chuẩn OCOP:

+ Tổ hợp tác dưa lưới Ngọc Khuê (xã Xuân Viên) với mô hình trồng dưa lưới công nghệ cao, có sản phẩm “Dưa lưới Ngọc Khuê” đạt tiêu chuẩn sản phẩm OCOP 3 sao.

+ Tổ hợp tác chế biến và kinh doanh hải sản Hoa Linh Chi (xã Cương Gián) với mô hình chế biến thủy hải sản, có sản phẩm “Tôm nõn khô Hoa Linh Chi” và “Cá ngừ khô Hoa Linh Chi” đạt tiêu chuẩn sản phẩm OCOP 3 sao.

+ Tổ hợp tác sản xuất và kinh doanh lạc cức Xuân Thành (xã Xuân Thành) với sản phẩm “Lạc cức Xuân Thành” đạt tiêu chuẩn sản phẩm OCOP 3 sao.

- Một số THT có sản phẩm được tỉnh xem xét, đánh giá phân hạng sản phẩm OCOP gồm: Tổ hợp tác chế biến và kinh doanh hải sản Hoa Linh Chi (xã Cương Gián) với sản phẩm “Mực khô Hoa Linh Chi”; Tổ hợp tác Farm An Xuân (thị trấn Xuân An) với sản phẩm “Dưa lưới An Xuân”.

d) Những hạn chế, khó khăn:

- Đa số hiện nay Tổ trưởng của các tổ hợp tác trình độ quản lý và năng lực điều hành không có, chưa được đào tạo về chuyên môn nghiệp vụ, vẫn còn quản lý và hoạt động theo kinh nghiệm tự có, chưa thật sự quan tâm đến lợi ích tập thể. Tổ trưởng quản lý tổ hợp tác hầu hết không được trả công thù lao. Mặt khác trình độ nhận thức của đa số người tham gia tổ hợp tác còn hạn chế về quan điểm và ý nghĩa, vai trò của sự hợp tác trong hoạt động sản xuất kinh doanh đối với tổ hợp tác.

- Số lượng tổ hợp tác tiêu biểu hoạt động có hiệu quả còn quá ít; chất lượng, hiệu quả hoạt động và lợi ích đem lại cho thành viên còn thấp, chưa có sự gắn kết giữa THT với nhau hay giữa THT với HTX, doanh nghiệp; hoạt động của các THT chưa hình thành được các chuỗi liên kết sản xuất hàng hóa và tiêu thụ sản phẩm; hoạt động chủ yếu trong lĩnh vực nông nghiệp, chưa đa dạng hóa ngành nghề sản xuất kinh doanh.

- Các tổ hợp tác đều không có kế toán mở sổ sách theo dõi, chưa ghi chép cụ thể từng khoản chi phí và thu nhập.

2. Về hợp tác xã

2.1. Tình hình phát triển hợp tác xã

a) Đánh giá chung:

- Số lượng HTX tại thời điểm 31/12/2001: 03 HTX.

- Số lượng HTX thành lập mới trong giai đoạn (dự kiến đến 31/12/2021) là: 95 HTX, trong đó số HTX đã được chuyển đổi: 20 HTX.

- Số lượng HTX (tính đến thời điểm 31/8/2021): 45 HTX, dự kiến đến thời điểm 31/12/2021: 47 HTX.

- Số lượng HTX đang hoạt động (dự kiến đến 31/12/2021): 47 HTX;

- Số lượng HTX giải thể: 48 HTX.

- Tổng số vốn điều lệ của HTX: 141.359 triệu đồng; bình quân vốn điều lệ/HTX: 3.008 triệu đồng.

b) Đánh giá theo lĩnh vực hoạt động:

b1) Lĩnh vực nông nghiệp:

- Số lượng HTX (tính đến ngày 31/8/2021): 33 HTX;

- Số HTX thành lập mới 78 HTX, trong đó đã chuyển đổi: 14 HTX.

- Số Hợp tác xã giải thể 42 HTX.

- Số HTX đang hoạt động (dự kiến đến ngày 31/12/2021): 36 HTX;

- Số lượng thành viên tham gia (tính đến ngày 31/8/2021): 2.327 thành viên; dự kiến đến ngày 31/12/2021: 2.355 thành viên.

- Tổng vốn điều lệ của HTX (tính đến ngày 31/8/2021): 80.099 triệu đồng, dự kiến đến ngày 31/12/2021: 89.399 triệu đồng; bình quân vốn điều lệ/HTX (tính đến ngày 31/8/2021): 2.427 triệu đồng, dự kiến đến ngày 31/12/2021: 2.483 triệu đồng.

- Doanh thu bình quân/HTX: 1.650,13 triệu đồng; lợi nhuận bình quân/HTX: 206,63 triệu đồng.

- Thu nhập bình quân của lao động làm việc thường xuyên trong hợp tác xã: 48.000.000 đồng/năm.

b2) Lĩnh vực công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp:

- Số lượng HTX (tính đến ngày 31/8/2021): 02 HTX;

- Số HTX thành lập mới 02 HTX, trong đó đã chuyển đổi 01 HTX;

- Số HTX đã giải thể 01 HTX;

- Số HTX đang hoạt động dự kiến đến ngày 31/12/2021: 01 HTX;

- Số lượng thành viên tham gia (tính đến ngày 31/8/2021): 17 thành viên; dự kiến đến ngày 31/12/2021: 10 thành viên.

- Tổng vốn điều lệ của HTX (tính đến ngày 31/8/2021): 13.000 triệu đồng, dự kiến đến ngày 31/12/2021: 12.000 triệu đồng; bình quân vốn điều lệ/HTX (tính đến ngày 31/8/2021): 7.500 triệu đồng, dự kiến đến ngày 31/12/2021: 12.000 triệu đồng.

- Doanh thu bình quân/HTX: 8.200 triệu đồng; lợi nhuận bình quân/HTX: 320 triệu đồng.

- Thu nhập bình quân của lao động làm việc thường xuyên trong hợp tác xã: 60.000.000 đồng/năm.

b3) Lĩnh vực thương mại - dịch vụ:

- Số HTX thành lập mới 07 HTX, trong đó số HTX đã chuyển đổi 02 HTX;

- Số HTX đã giải thể 01 HTX;

- Số HTX (tính đến ngày 31/8/2021): 06 HTX;

- Số HTX dự kiến đến ngày 31/12/2021: 06 HTX;

- Số lượng thành viên tham gia (tính đến ngày 31/8/2021): 60 thành viên; dự kiến đến ngày 31/12/2021: 60 thành viên.

- Tổng vốn điều lệ của HTX: 14.640 triệu đồng; bình quân vốn điều lệ/HTX dự kiến đến ngày 31/12/2021: 2.440 triệu đồng.

- Doanh thu bình quân: 437,2 triệu đồng; lợi nhuận bình quân: 124,11 triệu đồng.

- Thu nhập bình quân của lao động làm việc thường xuyên trong hợp tác xã: 46.000.000 đồng/năm.

b4) Lĩnh vực xây dựng:

- Số HTX thành lập mới 01 HTX;

- Số HTX đã giải thể 01 HTX.

- Số HTX đang hoạt động: 0 HTX;

b5) Lĩnh vực vận tải:

- Số HTX thành lập mới 02 HTX;

- Số HTX đã giải thể 02 HTX.

- Số HTX đang hoạt động: 0 HTX;

b6) Lĩnh vực tín dụng:

- Số HTX thành lập mới 01 HTX;

- Số lượng hợp tác xã đang hoạt động: 01 HTX.

- Số lượng thành viên tham gia: 3.958 người.

- Doanh thu bình quân: 27.586,97 triệu đồng; lợi nhuận bình quân: 4.280,84 triệu đồng.

- Thu nhập bình quân của lao động làm việc thường xuyên trong hợp tác xã: 107.000.000 đồng/năm.

b7) Lĩnh vực môi trường:

- Số HTX thành lập mới 04 HTX,

- Số HTX chuyển đổi sang lĩnh vực khác: 02 HTX,

- Số HTX giải thể 01 HTX.

- Số lượng hợp tác xã đang hoạt động: 01 HTX;

- Số lượng thành viên tham gia: 8 người.

- Doanh thu bình quân: 1.207,46 triệu đồng; lợi nhuận bình quân: 24,37 triệu đồng.

- Thu nhập bình quân của lao động làm việc thường xuyên trong hợp tác xã: 54.000.000 đồng/năm.

b8) Lĩnh vực khác (điện):

- Số lượng hợp tác xã đang hoạt động: 02 HTX.

- Số lượng thành viên tham gia: 14 người.

- Tổng vốn điều lệ của HTX: 9.320 triệu đồng; bình quân vốn điều lệ/HTX dự kiến đến ngày 31/12/2021: 4.660 triệu đồng.

- Doanh thu bình quân: 5.763,65 triệu đồng; lợi nhuận bình quân: 65,62 triệu đồng.

- Thu nhập bình quân của lao động làm việc thường xuyên trong hợp tác xã: 30.000.000 đồng/năm.

c) Những nội dung đánh giá khác

- Sự phát triển của các HTX trên địa bàn đã góp phần không nhỏ vào công cuộc xây dựng xã nông thôn mới trên địa bàn, góp phần xây dựng Huyện Nghi Xuân đạt chuẩn nông thôn mới vào năm 2018; các HTX trên địa bàn đã tích cực tham gia xây dựng nông thôn mới bằng nhiều hình thức như: đóng góp tiền, ngày công, xây dựng các mô hình đáp ứng tiêu chí xây dựng nông thôn mới; bên cạnh đó các HTX đã tích cực tham gia các chương trình giảm nghèo, an sinh xã hội, an ninh trật tự, bảo vệ môi trường.

- Khi cấp tỉnh, huyện tổ chức các lớp đào tạo, bồi dưỡng thì các HTX đã quan tâm, bố trí thành viên HTX tham dự đúng thành phần; các HTX đã kịp thời tuyên truyền, cung cấp thông tin cho thành viên, người lao động trong HTX được biết và tổ chức thực hiện.

- Có 42 HTX được đưa vào phân loại, đánh giá hiệu quả hoạt động, trong đó, có 01 HTX hoạt động tốt, 08 HTX hoạt động khá, 23 HTX hoạt động trung bình, 10 HTX hoạt động yếu kém; có 02 HTX mới thành lập chưa đánh giá, phân loại; 01 HTX ngừng hoạt động chờ giải thể.

- Số hợp tác xã sản xuất sản phẩm đạt OCOP tiêu chuẩn 3 sao: 02 HTX⁵

2.2. Những chuyển biến của HTX về phương thức hoạt động, đầu tư, liên kết, liên doanh, sản xuất gắn với chuỗi giá trị của HTX với các thành phần kinh tế khác

⁵ HTX Thiên Phú, xã Cương Gián với sản phẩm “Nước mắm Lạch Kèn”; HTX Nga Hải, xã Xuân Mỹ với sản phẩm “Dưa lười Nga Hải”.

Sự chuyển biến trong hoạt động hợp tác xã được thể hiện rất rõ rệt, các HTX ngày càng năng động hơn với cơ chế thị trường, tự chủ trong tổ chức hoạt động và có những đóng góp ngày càng thiết thực cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của huyện, nhất là trong xây dựng nông thôn mới, thực hiện tái cơ cấu ngành nông nghiệp, chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP)... Nhiều HTX đã xây dựng đề án, có giải pháp cụ thể và triển khai thành công, hình thành chuỗi liên kết trong sản xuất nông nghiệp, xây dựng thương hiệu cho sản phẩm nông nghiệp, bảo đảm an sinh xã hội. Các HTX vừa là công cụ hỗ trợ nâng cao thu nhập cho người dân nông thôn, vừa góp phần tạo điều kiện phát huy nội lực trong xây dựng nông thôn mới và các chương trình mục tiêu khác.

2.3. Năng lực nội tại của các HTX:

Năng lực nội tại của các HTX từng bước được nâng lên, nguồn vốn hoạt động của HTX ngày càng tăng, ngoài vốn điều lệ, các HTX còn tích cực huy động từ nhiều nguồn lực khác nhau nhằm tăng cường khả năng tài chính của mình để tổ chức sản xuất kinh doanh. Đội ngũ cán bộ quản lý điều hành của HTX thường xuyên được tập huấn, đào tạo đã từng bước củng cố và lớn mạnh.

2.4. Hiệu quả kinh tế và xã hội của HTX:

Về cơ bản, các HTX đã tạo điều kiện hỗ trợ, thúc đẩy phát triển kinh tế thành viên và hộ gia đình, từng bước khắc phục một số mặt yếu kém về vốn, công cụ, kỹ thuật, kinh nghiệm sản xuất; hỗ trợ hợp tác, liên kết sản xuất kinh doanh, thúc đẩy phát triển sản xuất, tăng thu nhập cho thành viên và hộ gia đình; góp phần xây dựng nông thôn mới, tái cơ cấu ngành nông nghiệp, chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP)... Nhiều HTX đã chú trọng đầu tư ứng dụng các tiến bộ kỹ thuật, cơ giới hóa nông nghiệp. Hoạt động sản xuất kinh doanh của các HTX có tác động tích cực trong việc thúc đẩy chuyển đổi cơ cấu kinh tế, cơ cấu lao động tại các địa phương; góp phần quan trọng trong việc khai thác nguồn lực; tham gia tạo ra các sản phẩm cho thị trường. Nhiều đơn vị đã mạnh dạn đổi mới bộ máy tổ chức, tập trung đầu tư đổi mới công nghệ, trang thiết bị ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, tiết kiệm chi phí sản xuất, tăng khả năng cạnh tranh của sản phẩm trên thị trường; đồng thời, tham gia các hội chợ thương mại trong và ngoài tỉnh để quảng bá sản phẩm và tìm kiếm các thị trường tiêu thụ mới.

3. Một số mô hình HTX nổi bật, điển hình về cách làm mới:

Trên địa bàn huyện Nghi Xuân hiện nay có một số HTX với những mô hình mới, cách làm hiệu quả, là điểm đến để các đơn vị tham quan học tập

kinh nghiệm như: Quỹ tín dụng nhân dân liên xã Cương Gián, HTX Nga Hải,...

4. Một số mô hình HTX thành công theo phương thức sản xuất gắn với chuỗi giá trị:

- HTX Nga Hải, xã Xuân Mỹ với mô hình sản xuất dưa lưới.
- HTX Thiên Phú, xã Cương Gián với mô hình sản xuất và chế biến nước mắm.
- HTX Thăng Lợi, xã Xuân Thành với mô hình chăn nuôi lợn khép kín.

PHẦN III

QUAN ĐIỂM, MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ GIAI ĐOẠN TỚI

I. Dự báo tình hình và những yêu cầu đặt ra trong giai đoạn tới

1. Những cơ hội, thách thức đặt ra đối với phát triển kinh tế tập thể

a) Cơ hội:

Trong thời gian qua, sau khi Luật Hợp tác xã được Quốc hội thông qua, cấp ủy, chính quyền đã chỉ đạo quyết liệt, hiệu quả, ban hành nhiều chính sách quan trọng trong công tác chỉ đạo phát triển, phong trào phát triển kinh tế tập thể, HTX có chuyển biến mạnh mẽ, đạt kết quả phát triển tích cực.

Theo đó, nhận thức trong hệ thống chính trị, các tầng lớp nhân dân về phát triển kinh tế tập thể, HTX được nâng lên. Tổ chức bộ máy và công tác quản lý nhà nước từng bước được củng cố. Khu vực kinh tế tập thể, HTX có bước phát triển cả về số lượng, chất lượng, đã xuất hiện nhiều mô hình KTTT, HTX hoạt động hiệu quả, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế, tạo việc làm, tăng thu nhập cho các thành viên, góp phần xây dựng nông thôn mới, bảo đảm an sinh xã hội, an ninh trật tự, an toàn xã hội và giảm nghèo bền vững.

Với xu thế hội nhập, toàn cầu hóa và phát triển đa dạng của nền kinh tế, các HTX có nhiều cơ hội được học hỏi, cọ sát và nâng cao năng lực, cũng như tiếp cận công nghệ sản xuất và công nghệ quản lý mới. Hội nhập cũng tạo động lực thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh.

Huyện Nghi Xuân trong những năm qua đã có những chuyển biến rõ nét trong quá trình đầu tư xây dựng Huyện đạt chuẩn nông thôn mới, nông thôn mới kiểu mẫu điển hình về văn hóa, gắn với phát triển du lịch; các công

trình dự án lớn đầu tư trên địa bàn sẽ là động lực tạo sức lan tỏa mạnh mẽ để huyện phát triển, thực sự trở thành trung tâm kinh tế, văn hóa phía Bắc của tỉnh. Với định hướng phát triển kinh tế biển trong thời gian tới sẽ tạo bước đột phá để phát triển mạnh các dịch vụ có giá trị gia tăng cao, kết nối với các địa phương ven biển phát triển đa dạng các loại hình du lịch chất lượng cao... tạo điều kiện phát huy tối đa các lợi thế để chuyển dịch mạnh cơ cấu kinh tế, đầu tư hoàn chỉnh, đồng bộ kết cấu hạ tầng đô thị trong tương lai; đó sẽ là tiền đề cho kinh tế tập thể, HTX trên địa bàn phát triển mạnh mẽ.

b) Thách thức

Việc hội nhập kinh tế quốc tế là cơ hội đồng thời cũng là thách thức lớn, buộc khu vực KTTT, HTX phải năng động, sáng tạo, nắm bắt thông tin, tiếp cận khoa học, công nghệ tiên tiến để áp dụng vào sản xuất, phù hợp với điều kiện thực tế; việc không thích ứng kịp với tình hình mới sẽ dẫn đến bị tụt hậu ngày càng xa hơn về công nghệ.

Cạnh tranh hàng hóa sẽ diễn ra rất gay gắt, cả thị trường trong và ngoài tỉnh, trong nước và quốc tế. Lợi thế tài nguyên đang giảm dần, tự động hóa và trí tuệ nhân tạo sẽ dần thay thế nguồn lao động dồi dào trong xã hội, hàng ngàn lao động có thể mất việc và phải chuyển đổi việc làm. Biến đổi khí hậu đã và đang đặt ra những thách thức to lớn đối với tất cả các địa phương trong cả nước. Bên cạnh đó, trước sự phát triển không ngừng của đời sống, sản xuất, tốc độ gia tăng dân số, đô thị hóa mạnh mẽ và yêu cầu ngày càng cao về sản phẩm an toàn, chất lượng, an ninh lương thực, đã tạo sân chơi mới cho các HTX, vì vậy khu vực KTTT, HTX phải đổi mới và giải quyết vấn đề về chất lượng và cạnh tranh.

2. Những yêu cầu đặt ra và xu hướng mới phát triển kinh tế tập thể

Sản xuất và tiêu thụ sản phẩm phải đảm bảo chất lượng, an toàn vệ sinh thực phẩm, đặc biệt là sản phẩm nông nghiệp, thực phẩm. Vì vậy, cần phải có sự liên doanh, liên kết từ khâu sản xuất đến khâu tiêu thụ sản phẩm, xây dựng thương hiệu, nhãn hiệu hàng hóa.

Các hợp tác xã phải chú trọng đầu tư công nghệ, ứng dụng tiên bộ khoa học, kỹ thuật trong sản xuất; kinh doanh thương mại điện tử; tìm kiếm, mở rộng thị trường; hướng đến xuất khẩu hàng hóa quy mô lớn.

Trong liên kết sản xuất, cần phải lựa chọn những HTX có tính tương đồng với nhau trong tổ chức sản xuất cùng một loại sản phẩm hoặc HTX cung ứng những sản phẩm, dịch vụ nhằm phục vụ tốt cho nhu cầu sản xuất.

Xu hướng liên kết sẽ là xu hướng mới trong tổ chức sản xuất quy mô lớn, hiện đại.

Xu hướng sản xuất và tiêu thụ sản phẩm tập trung đòi hỏi phải thực hiện liên kết tổ chức sản xuất trên quy mô lớn, chú trọng sản xuất theo chuỗi giá trị sản phẩm và sản xuất những sản phẩm có giá trị xuất khẩu nhằm mang lại hiệu quả kinh tế cao.

II. Quan điểm

1. Giữ vững quan điểm về vị trí và vai trò của KTTT, HTX vẫn là vai trò nòng cốt trong phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt là khu vực nông nghiệp, nông thôn, là phương thức để người dân thoát nghèo bền vững.

2. Tiếp tục củng cố, mở rộng và phát triển kinh tế tập thể đa dạng ngành nghề, lĩnh vực, trong đó HTX là nòng cốt; khuyến khích các HTX đầu tư phát triển các ngành nghề sản xuất công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, bảo vệ môi trường, dịch vụ cung ứng, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, dịch vụ du lịch... gắn với thực hiện Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới.

3. Đổi mới tổ chức quản lý HTX theo hướng chuyên môn mạnh hoạt động sang hạch toán kinh doanh với hai mục tiêu đem lại lợi ích cho thành viên và không ngừng tích lũy cho KTTT, HTX.

4. Định hướng và khuyến khích các HTX tổ chức sản xuất hoặc làm dịch vụ từ khâu sản xuất đến khâu tiêu thụ sản phẩm, theo hình thức hợp đồng liên doanh, liên kết tham gia chuỗi giá trị để đem lại hiệu quả sản xuất kinh doanh tốt hơn.

5. Khuyến khích phát triển các loại hình tổ hợp tác, đa dạng hóa các hình thức hợp tác, tạo điều kiện thuận lợi để các tổ hợp tác phát triển bền vững hơn. Khuyến khích và tạo môi trường thuận lợi để các tổ hợp tác phát triển lên thành HTX hoặc doanh nghiệp khi có nhu cầu.

6. Khuyến khích phát triển bền vững kinh tế hợp tác, nòng cốt là HTX với nhiều hình thức liên kết, hợp tác đa dạng; nhân rộng các mô hình kinh tế hợp tác hiệu quả; tạo điều kiện cho kinh tế tập thể phát triển trên các lĩnh vực nông nghiệp, công nghiệp, dịch vụ; góp phần hình thành chuỗi giá trị từ sản xuất đến chế biến, tiêu thụ sản phẩm; bảo đảm hài hòa lợi ích của các chủ thể tham gia; tạo điều kiện hình thành những tổ hợp nông nghiệp - công nghiệp - dịch vụ công nghệ cao.

III. Mục tiêu

1. Mục tiêu tổng quát

Phát triển kinh tế tập thể năng động, hiệu quả, bền vững thực sự là thành phần quan trọng trong nền kinh tế với nhiều mô hình liên kết, hợp tác trên cơ sở tôn trọng bản chất, các giá trị và nguyên tắc của kinh tế tập thể, thu hút nông dân, hộ kinh tế cá thể, cá nhân và nhiều tổ chức tham gia kinh tế tập thể, hợp tác xã; không ngừng nâng cao thu nhập và chất lượng cuộc sống và bảo đảm an sinh xã hội cho các thành viên, cùng chia sẻ sự thịnh vượng và quản lý một cách dân chủ, tham gia mạnh mẽ vào sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, góp phần thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội và thúc đẩy phát triển nhanh, bền vững.

Tiếp tục triển khai thực hiện các chủ trương của Đảng và Nhà nước về đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; đồng thời tập trung hỗ trợ củng cố các hợp tác xã hoạt động yếu kém, khuyến khích thành lập mới các HTX, THT trên các lĩnh vực năng lượng, xây dựng, thương mại, dịch vụ, du lịch, chuyển đổi số... tạo điều kiện hình thành các hình thức hợp tác trong sản xuất, kinh doanh. Không ngừng ứng dụng các tiến bộ khoa học và công nghệ vào hoạt động sản xuất kinh doanh nhằm xây dựng và phát triển sản phẩm, hàng hóa có giá trị gia tăng cao, đủ điều kiện tham gia chương trình Mỗi xã một sản phẩm (OCOP). Đầu tư hoàn thiện cơ sở hạ tầng phục vụ sản xuất, đời sống của cộng đồng thành viên theo chủ trương lồng ghép vào các kế hoạch, chương trình phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, huyện, chương trình xây dựng nông thôn mới.

2. Mục tiêu cụ thể tới năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045

2.1. Mục tiêu đến năm 2030:

- Tuyên truyền, vận động, tư vấn, hỗ trợ phát triển thành lập mới khoảng từ 50-60 THT, 50-60 HTX. Các THT, HTX thành lập mới hoạt động ổn định, hiệu quả.

- Có từ 2-3 hợp tác xã xây dựng mô hình HTX kiểu mới hoạt động có hiệu quả, gắn với chuỗi giá trị hàng hóa.

- Doanh thu bình quân của HTX tăng khoảng 4-5%/năm, thu nhập bình quân của thành viên trong HTX tăng từ 3-6%/năm; lãi bình quân của HTX tăng từ 2-5%/năm.

- Mỗi xã có tối thiểu 02 hợp tác xã hoạt động có hiệu quả, đảm bảo các yêu cầu trong tiêu chí xây dựng xã nông thôn mới nâng cao, kiểu mẫu.

- Thu hút khoảng 8-10 người có trình độ đại học về làm việc tại các HTX.

- 100% các HTX thực hiện đóng bảo hiểm xã hội cho thành viên và người lao động.

2.2. Tầm nhìn đến năm 2045

- Tuyên truyền, vận động, tư vấn, hỗ trợ phát triển thành lập mới khoảng từ 125-130 THT, 125-130 HTX. Các THT, HTX thành lập mới hoạt động ổn định, hiệu quả.

- Có từ 8-10 hợp tác xã xây dựng mô hình HTX kiểu mới hoạt động có hiệu quả, gắn với chuỗi giá trị hàng hóa.

- Doanh thu bình quân của HTX tăng khoảng 12-15%/năm, thu nhập bình quân của thành viên trong HTX tăng từ 10-12%/năm; lãi bình quân của HTX tăng từ 10-12%/năm.

- Thu hút khoảng 50-60 người có trình độ đại học về làm việc tại các HTX.

- 100% các HTX thực hiện đóng bảo hiểm xã hội cho thành viên và người lao động.

IV. Nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu

1. Công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức

Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về kinh tế tập thể mà nòng cốt là HTX đến các cấp, các ngành, các địa phương và tầng lớp nhân dân. Tăng cường sự phối hợp giữa các ngành, địa phương, các cơ quan truyền thông đại chúng; đổi mới, đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, thiết thực về nội dung và phù hợp đối tượng để cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân nhận thức rõ vị trí, vai trò KTTT. Chú trọng phổ biến các mô hình mới, điển hình tiên tiến, hiệu quả cao để phát triển, nhân rộng ra các địa phương trong huyện. Đưa nội dung về kinh tế tập thể, hợp tác xã vào các Nghị quyết, Chương trình công tác của các cấp để thống nhất trong chỉ đạo.

2. Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực

Kinh tế tập thể với nòng cốt là HTX ngày càng khẳng định vai trò quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế, nhất là trong quá trình triển khai xây dựng nông thôn mới hiện nay. Việc phát triển kinh tế tập thể, HTX cần đến rất nhiều yếu tố như: cơ chế chính sách, nguồn vốn, lao động, thị trường, khoa học kỹ thuật...; trong đó, nguồn lao động đặc biệt là đội ngũ lãnh đạo, quản lý giữ vai trò quan trọng, quyết định đến thành công trong hoạt động của HTX. Tuy nhiên, hiện nay đội ngũ này còn nhiều hạn chế, rất cần những giải pháp đồng bộ để nâng cao chất lượng. Vì vậy, cần

phải có chính sách nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho HTX như: hỗ trợ thu hút người có trình độ chuyên môn giỏi, đạo đức tốt về làm cán bộ chủ chốt tại các HTX để tham gia hoạt động quản lý, điều hành và hỗ trợ HTX phát triển. Bên cạnh đó, tập trung đầu tư cho công tác đào tạo trên cơ sở thu hút đội ngũ giảng viên có chất lượng tốt, giàu kinh nghiệm thực tế; đổi mới hoạt động đào tạo từ lý thuyết sang thực tế tại các mô hình hoạt động có hiệu quả trên cả nước để trực tiếp học tập kinh nghiệm, cách làm. Đẩy mạnh xúc tiến thương mại; tăng cường hợp tác, liên kết giữa doanh nghiệp với HTX để mở rộng thị trường tiêu thụ và giao lưu, tìm hiểu nâng cao trình độ quản lý, quản trị HTX theo hướng hiện đại, hiệu quả...

3. Hoàn thiện cơ cấu tổ chức cơ quan quản lý nhà nước về KTTT

Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội trong việc phát triển kinh tế tập thể, HTX. Tiếp tục kiện toàn Ban Chỉ đạo đổi mới và phát triển kinh tế tập thể cấp huyện, kiện toàn tổ chức bộ máy quản lý nhà nước về KTTT theo tinh thần Thông tư liên tịch số 21/2015/TTLT-BKHĐT-BNV ngày 11/12/2015 của liên Bộ Kế hoạch và Đầu tư và Bộ Nội vụ.

Cấp ủy, chính quyền địa phương phát huy hơn nữa vai trò, trách nhiệm của mình trong chỉ đạo phát triển KTTT, HTX. Nâng cao năng lực của bộ phận tham mưu quản lý nhà nước về KTTT, HTX để đáp ứng yêu cầu phát triển của khu vực kinh tế này trong giai đoạn mới. Giao nhiệm vụ cho các phòng, ban thuộc UBND huyện quản lý nhà nước đối với các hợp tác xã thuộc lĩnh vực quản lý để kịp thời tháo gỡ, giải quyết những khó khăn, vướng mắc nhằm hỗ trợ, tạo điều kiện để các HTX hoạt động có hiệu quả, phát triển bền vững.

Tăng cường công tác kiểm tra, chỉ đạo thực hiện Luật Hợp tác xã, các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với KTTT, HTX. Phối hợp thực hiện thanh tra, kiểm tra thường xuyên, định kỳ và có chế tài xử lý nghiêm vi phạm của các HTX.

4. Đẩy mạnh đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động của các tổ chức KTTT

Xây dựng và nhân rộng các mô hình HTX kiểu mới, tiêu biểu, hoạt động hiệu quả trên địa bàn toàn huyện. Tăng cường công tác liên doanh, liên kết trong tổ chức sản xuất kinh doanh của HTX. Theo dõi xuyên suốt quá trình hoạt động và thông qua phong trào thi đua để phát hiện, bồi dưỡng, nhân rộng những mô hình mới, cách làm hiệu quả. Thực hiện tốt công tác phân

loại, đánh giá, xếp loại các HTX theo tinh thần Thông tư số 01/2020/TT-BKHĐT ngày 19/02/2020 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về hướng dẫn phân loại và đánh giá Hợp tác xã và Quyết định số 25/2021/QĐ-UBND ngày 31/5/2021 của UBND tỉnh về việc ban hành Quy định về tiêu chí rà soát, phân loại và đánh giá hợp tác xã trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh; có các hình thức tôn vinh, khen thưởng kịp thời nhằm khích lệ các HTX vươn lên.

5. Hỗ trợ xây dựng các mô hình KTTT kiểu mới phù hợp với bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, hội nhập kinh tế quốc tế

Trong bối cảnh Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang diễn ra mạnh mẽ, khu vực KTTT, HTX có nhiều cơ hội phát triển, song cũng đối diện với nhiều thách thức đòi hỏi Nhà nước cũng như cộng đồng HTX phải có một tư duy mới, cách nhìn nhận mới và có các giải pháp nhằm phát triển HTX một cách bền vững. Các HTX phải thích ứng với cơ chế thị trường mới, mạnh dạn ứng dụng công nghệ số, tiến bộ khoa học, kỹ thuật vào sản xuất kinh doanh nhằm đáp ứng nhu cầu của thị trường.

6. Tư vấn, hỗ trợ các tổ chức KTTT ứng dụng thành tựu khoa học kỹ thuật tiên tiến nhằm nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm

Tổ chức tư vấn, hướng dẫn cho các THT, HTX tiếp cận những ứng dụng mới, công nghệ mới để từng bước đưa vào ứng dụng trong sản xuất kinh doanh; tổ chức các đợt nghiên cứu, học tập kinh nghiệm về những mô hình mới áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật đã thành công để các THT, HTX tiếp cận; tham gia các hội chợ triển lãm về HTX ứng dụng khoa học kỹ thuật mới trong tổ chức sản xuất.

7. Xúc tiến thương mại

Xác định việc tăng cường hoạt động xúc tiến thương mại là yếu tố quan trọng, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động của HTX, là cầu nối thúc đẩy cơ hội hợp tác giữa doanh nghiệp, nhà phân phối và người tiêu dùng. Trên cơ sở đó, phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức các hội chợ xúc tiến thương mại, giới thiệu HTX tham gia các hội chợ do các cấp tổ chức; bố trí kinh phí để hỗ trợ các HTX tham gia các hội chợ; quảng bá, giới thiệu hình ảnh, sản phẩm của các HTX trên Công/Trang thông tin điện tử từ huyện đến cơ sở.

8. Tập trung nguồn lực từ ngân sách nhà nước và thị trường để hỗ trợ các mô hình HTX sản xuất gắn với chuỗi giá trị sản phẩm

Tập trung nguồn lực từ các tổ chức, đơn vị để hỗ trợ mô hình HTX sản xuất gắn với chuỗi giá trị sản phẩm; đồng thời, lựa chọn những HTX có đủ năng lực để đầu tư xây dựng chuỗi giá trị sản phẩm. Kêu gọi sự hỗ trợ từ các

tổ chức phi chính phủ để nâng cao năng lực nguồn tài chính cho HTX thực hiện thành công chuỗi giá trị sản phẩm.

9. Bảo vệ tài nguyên, môi trường

Trong tổ chức sản xuất kinh doanh của HTX phải làm đúng theo quy hoạch của địa phương, quy hoạch ngành, tổ chức sản xuất phải đảm bảo các quy chuẩn vệ an toàn vệ sinh lao động. Thực hiện nghiêm các quy định về công tác bảo vệ môi trường.

10. Tăng cường hợp tác quốc tế

Duy trì tốt mối quan hệ hiện có với các tổ chức quốc tế và tranh thủ sự hỗ trợ từ các tổ chức quốc tế về tài chính, trang thiết bị, kỹ thuật... để hỗ trợ cho các THT, HTX phát triển. Bên cạnh đó, không ngừng mở rộng, tìm kiếm các đối tác mới để hỗ trợ cho KTTT phát triển.

11. Hoàn thiện hệ thống cơ chế, chính sách

Triển khai khảo sát, nắm bắt đầy đủ các mô hình KTTT của từng xã, thị trấn, trên cơ sở đó cùng với các phòng, ban, ngành, địa phương chỉ đạo tạo điều kiện cho các THT, HTX tiếp cận các cơ chế, chính sách hỗ trợ của các cấp. Tổ chức tọa đàm về tiếp cận các cơ chế, chính sách hỗ trợ; đổi mới phát triển kinh tế tập thể, HTX và xây dựng nông thôn mới nhằm tăng cường sự đổi mới và đẩy mạnh phát triển KTTT và hỗ trợ các THT, HTX tiếp cận hiệu quả các cơ chế chính sách đã ban hành.

Đề xuất ban hành các cơ chế, chính sách mới phù hợp với xu thế phát triển chung và các văn bản chỉ đạo của Trung ương, tỉnh. Tháo gỡ những khó khăn bên trong của HTX để tạo điều kiện thuận lợi cho các HTX phát triển bền vững.

12. Các nhiệm vụ, giải pháp khác:

Huy động mọi nguồn lực cho phát triển HTX; tìm kiếm, kêu gọi các doanh nghiệp, các thành phần kinh tế khác đầu tư đổi mới công nghệ, thiết bị sản xuất, ứng dụng và chuyển giao các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào HTX để nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm hàng hóa, dịch vụ, hạ giá thành, nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh và sức cạnh tranh.

Đẩy mạnh liên doanh, liên kết giữa HTX với HTX, giữa HTX với doanh nghiệp nhằm huy động mọi nguồn lực tập trung cho phát triển sản xuất, kinh doanh, dịch vụ.

Tăng cường đào tạo, tập huấn cho cán bộ các đoàn thể tham gia tuyên truyền, vận động về KTTT, HTX. Tăng cường sự phối hợp giữa các phòng, ban, ngành, các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội trong quản lý nhà nước và

hỗ trợ cho lĩnh vực KTTT, HTX phát triển; đặc biệt là việc tập trung nguồn lực xây dựng mô hình HTX kiểu mới phù hợp với điều kiện, nhu cầu thực tiễn.

Trên đây là Báo cáo tổng kết 20 năm thực hiện Nghị quyết số 13-NQ/TW ngày 18/3/2002, Hội nghị lần thứ 5, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể, UBND huyện kính gửi sở Kế hoạch và Đầu tư xem xét, tổng hợp báo cáo UBND tỉnh theo quy định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Liên minh Hợp tác xã tỉnh Hà Tĩnh;
- Chủ tịch, các Phó Chủ tịch UBND huyện;
- Văn phòng HĐND-UBND huyện;
- Phòng Tài chính - Kế hoạch;
- Lưu: VT, TCKH.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Viết Hưng